

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové a soudců Zdeňka Kühna a Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **B. V.**, proti žalovanému: **Ministerstvo pro místní rozvoj**, se sídlem Staroměstské nám. 6, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 9. 2014, čj. MMR-15837/2014-83/1054, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 14. 4. 2015, čj. 48 A 52/2014 – 28,

t a k t o :

- I.** Žalobci **se neustanovuje** zástupce pro řízení o kasační stížnosti.
- II.** Kasační stížnost **se zamítá**.
- III.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížností napadá v záhlaví označené usnesení Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žádost o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce.

II. Řízení před krajským soudem

[2] Žalobou ze dne 27. 9. 2014 podanou dle části třetí, hlavy II, dílu 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“), se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 9. 2014, čj. MMR-15837/2014-83/1054. Součástí žaloby byla žádost stěžovatele o osvobození od soudních poplatků a ustanovení právního zástupce z řad advokátů. Na výzvu soudu stěžovatel doložil vyplněný formulář *Prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech*. Z tohoto prohlášení vyplývá, že stěžovatel není zaměstnán a z důvodu údajného podvodu mu není vyplácen starobní důchod. Stěžovatel dále uvedl, že na dluh splácí 200 Kč měsíčně, a jeho celkové měsíční výdaje činí 2 850 Kč.

[3] Napadeným usnesením krajský soud zamítl žádost stěžovatele o osvobození od soudních poplatků i ustanovení zástupce. Krajský soud nehodnotil majetkové poměry stěžovatele, neboť dospěl k závěru, že u něj existují důvody, pro které mu nelze osvobození od soudních poplatků přiznat. Zájem stěžovatele totiž zjevně není dospět k meritornímu vyřešení věci. Stěžovatel podává značné množství účelových návrhů a podání, včetně hojných účelových a nedůvodných námitek podjatosti. Žaloba stěžovatele se vyznačuje znaky sériovosti a je (kromě označení napadených rozhodnutí) zcela identická s dalšími podáními stěžovatele, přičemž u ní zcela absentují jakékoli relevantní námitky; není zřejmé, o co stěžovatel usiluje. Námitky uvedené v podáních stěžovatele obsahují pouze výčet domnělým křivd spáchaných na stěžovateli různými orgány. Postup stěžovatele proto dle krajského soudu vykazuje znaky zneužití práva dle judikatury Nejvyššího správního soudu.

III. Kasační stížnost

[4] Stěžovatel napadl usnesení krajského soudu včas podanou a kasační stížností, v níž namítal, že krajský soud prokazatelně postupuje dle politické objednávky. Nesouhlasí přitom s rozhodnutím krajského soudu. Podle stěžovatele je napadené usnesení zatíženo korupčním jednáním, klientelismem a zločinným spolčením správních orgánů se soudy. V kasační stížnosti je dále uvedeno, že stěžovatel byl krajským soudem hrubě napadán a urážen ve stylu totalitních metod. Stěžovatel v kasační stížnosti požádal o ustanovení zástupce.

IV. Posouzení důvodnosti kasační stížnosti

[5] Kasační stížnost je podle ustanovení § 102 a násl. s. ř. s. přípustná (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 5. 2014, čj. 3 As 125/2012 – 43, dostupné na www.nssoud.cz, stejně jako veškerá další rozhodnutí Nejvyššího správního soudu) a podle jejího obsahu je v ní namítán důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

[6] Vzhledem k tomu, že stěžovatel v kasační stížnosti požádal o ustanovení zástupce, Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval touto žádostí.

pokračování

[7] Nejvyšší správní soud na úvod konstatuje, že netrval na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ani na povinném zastoupení advokátem. V případě kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o neosvobození od soudních poplatků a neustanovení zástupce z řad advokátů by totiž docházelo pouze k řetězení problému, které by popíralo smysl samotného řízení a zároveň by nesvědčilo ani zásadě hospodárnosti a rychlosti řízení, jež se obecně uplatňuje ve vztahu k výkonu celé veřejné správy (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2007, čj. 1 Afs 65/2007 – 37, a ze dne 13. 9. 2007, čj. 9 As 43/2007 – 77). Žádostí stěžovatele o ustanovení zástupce z řad advokátů je však potřeba se zabývat a v souvislosti s tím vyhodnotit potřebu zastoupení stěžovatele v řízení o kasační stížnosti.

[8] Z ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. vyplývá, že pro rozhodnutí o ustanovení zástupce v řízení zákon vyžaduje kumulativní splnění dvou podmínek, jednak nedostatek prostředků, který by odůvodňoval osvobození od soudních poplatků, jednak též nezbytnou potřebu takového rozhodnutí k ochraně práv účastníka řízení. Z důvodu již zmíněného řetězení řešeného problému posouzení majetkových poměrů stěžovatele ve vazbě na osvobození od soudních poplatků zdejší soud splnění podmínek pro osvobození od soudních poplatků neposuzoval a zabýval se rovnou druhou podmínkou, tj. nezbytností ustanovení zástupce k ochraně práv stěžovatele.

[9] Po zhodnocení obsahu kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že v projednávané věci není nezbytná potřeba zastoupení stěžovatele v kasačním řízení prokázána. Kasační stížnost má v rámci daných možností požadované náležitosti a stěžovatel v ní srozumitelně uvedl, proč a z jakých důvodů považuje napadené usnesení krajského soudu za nezákonné. Nejvyššímu správnímu soudu nic nebrání, aby o stěžovatelem formulované kasační stížnosti věcně rozhodl. Za této situace tedy Nejvyšší správní soud návrh na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti zamítl. Jak je již výše uvedeno, netrval zdejší soud na povinném zastoupení stěžovatele v řízení o kasační stížnosti, dále se proto Nejvyšší správní soud věnoval věcnému přezkumu usnesení krajského soudu napadeného kasační stížností.

[10] Na základě ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. je Nejvyšší správní soud při přezkumu rozhodnutí krajských soudů vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti, ledaže by bylo řízení před soudem zmatečné, bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li rozhodnutí správního orgánu nicotné. K výše uvedeným vadám tedy Nejvyšší správní soud přihlíží z úřední povinnosti. Zdejší soud přezkoumal napadené usnesení z těchto důvodů a žádné z výše uvedených pochybení v řízení před krajským soudem neshledal.

[11] Z odůvodnění napadeného usnesení vyplývá, že stěžovateli nebylo osvobození od soudních poplatků přiznáno z důvodu jeho procesního postoje a využívání procesních institutů obstrukčním způsobem. Žaloby stěžovatele dle napadeného usnesení vykazují znaky sériovosti a účelovosti, přičemž z postupu stěžovatele je zřejmé, že jeho cílem není meritorní vyřešení věci.

[12] Osvobození od soudních poplatků představuje procesní institut, jehož účelem je zejména ochrana účastníka řízení nacházejícího se v tíživé finanční situaci před nepřiměřeně tvrdým dopadem zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Jedná se o možnost ochrany účastníka, pro něhož by samotné zaplacení soudního poplatku nebylo možné, nebo jen s nepřiměřenými obtížemi, a který důvodně hájí svá práva před činností správních orgánů zasahující do jeho osobní právní sféry (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 6. 2012, čj. 2 Ans 6/2012 – 12). Podle § 36 odst. 3 věty první a druhá s. ř. s. *[ú]častník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno.*

[13] V projednávaném případě nelze odhlédnout od povahy sporů, které stěžovatel vede. Stěžovatel vede značné množství sporů s orgány veřejné správy. Žaloba stěžovatele přitom vykazuje znaky sériovosti, je téměř identická s dalšími podáními činěnými stěžovatelem v dalších soudních řízeních. Obsahem žaloby jsou tvrzení stěžovatele o spáchaných křivdách, podvodech a trestných činech vůči jeho osobě různými správními orgány a soudy. Ve shodě s krajským soudem je nutno konstatovat, že žaloba neobsahuje žádné relevantní věcné námitky týkající se posuzované věci. Stěžovatel navíc v řízeních opakovaně podává zcela nedůvodné námitky podjatosti soudců.

[14] Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že za určitých okolností lze nepřiznat osvobození od soudních poplatků i případně nemajetnému účastníku řízení. O takový případ se může jednat, uplatňuje-li účastník řízení svá práva zjevně svévolným a šikanózním způsobem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2010, čj. 8 As 22/2010 – 91). Krajský soud se touto otázkou zabýval, přičemž dovodil, že v posuzovaném případě se jedná o tuto situaci. Nejvyšší správní soud se s ohledem na výše uvedené a na povahu sporu, žaloby, kasační stížnosti a dalších podání stěžovatele učiněných v projednávané věci s uvedeným závěrem krajského soudu ztotožnil.

[15] Vzhledem k tomu, že u stěžovatele nebyly splněny podmínky pro osvobození od soudních poplatků, uzavírá zdejší soud, že v důsledku toho nedošlo ani k naplnění předpokladů pro ustanovení zástupce stěžovateli dle ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. V řízení o žalobě přitom není povinné zastoupení advokátem.

V. Závěr a náklady řízení

[16] Kasační stížnost uplatněnou stěžovatelem neshledal Nejvyšší správní soud na základě výše uvedeného důvodnou a ani z přezkumu dle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., který Nejvyšší správní soud provádí z úřední povinnosti, nevyplynul důvod pro zrušení napadeného usnesení krajského soudu. Kasační stížnost stěžovatele byla proto v souladu s ustanovením § 110 odst. 1 s. ř. s. větou poslední zamítnuta.

[17] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud dle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. Toto právo by náleželo žalovanému, protože

pokračování

však žalovaný žádné náklady neuplatňovala a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by mu vznikly a jež by překročily náklady jeho běžné administrativní činnosti, ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že se žalovanému náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. června 2015

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu